

การประเมินความรู้และเจตคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออกของ ประชาชน ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นทรี สัจจารธรรม

nontaree92@gmail.com

คณะวิทยาศาสตร์สาธารณสุข มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษา 1) ประเมินผล ความรู้ และเจตคติของประชาชน ตำบลบางขุนอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีวสังคม ต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติของประชาชนกับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี รวม 186 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ ไครสเคอร์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ และแบบสัมภาษณ์ คณะกรรมการหมู่บ้าน 8 คน โดยวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ การตีความ การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย และการพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออกและการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออก ส่วนใหญ่มีความรู้ระดับสูง ร้อยละ 83.87 เจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออกระดับปานกลาง ร้อยละ 50.54 ระดับสูง ร้อยละ 40.86 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก ส่วนใหญ่มีการใช้ปานกลาง ร้อยละ 47.31, 2) ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $\square 0.05$ และ 3) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออก และ ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก $r = 0.012$ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และความสัมพันธ์ ระหว่างเจตคติของการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออก กับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก พบความสัมพันธ์ทางบวก $r = 0.386$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\square 0.05$

คำสำคัญ: ความรู้ เจตคติ การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ป้องกันไข้เลือดออก ประชาชนตำบลบางขุน

Received: 1/01/2021

Revised : 2/01/2021

Accepted: 16/01/2021

**Knowledge and Attitude Evaluation of Using Cintronella Products
For Dengue Hemorrhagic fever Prevention of Citizen in Bang Khanoon, Bang
Kruai District, Nonthaburi Province**

Assistant Professor Nontri Sajjatham

nontaree92@gmail.com

Public Health Science Faculty, Rajapruk University

Abstract

The purpose of this research aims to 1) knowledge and attitude evaluation of people who using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention in Bang Khanoon sub-district, Bang Kruai District, Nonthaburi Province 2) relationship between bio social factors and people who using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention 3) relationship between acknowledgement and attitude evaluation of people who using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention. The samples were 186 citizens in Bang Khanoon sub-district, Bang Kruai District, Nonthaburi Province. The research instrument was questionnaires and statistics for data analytics are frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, chi-square, pearson's correlation coefficient, multiple regression analysis and content analysis from in-depth interview form for the 8 village committees. The research findings were summarized as follows: 1) knowledge about using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention have high level at 83.87%. Attitude about using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention have moderate level at 50.54% and high level at 40.86%. Behavior about using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention have moderate level at 47.31%, 2) relationship between age and occupation with about using citronella extracts for Dengue Hemorrhagic Fever prevention have significant level $\square 0.05$ and 3) knowledge about Dengue Hemorrhagic Fever and herbs against mosquitoes positively correlated with using citronella ($r=0.012$) there was not statistically significant and relationship between attitude of using citronella extracts to mosquitoes carrier safeguard in Dengue Hemorrhagic Fever prevention there was statistically significant positive relationship ($r=0.386$) at the level $\square 0.05$

KEYWORDS: Knowledge, Attitude, Using Cintronella Products, Prevention to Dengue Hemorrhagic fever, Citizen in Bang Khanoon sub-district

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจาก ตำบลบางขุนเป็นพื้นที่ซึ่งเกิดการระบาดของไข้เลือดออกทุก ๆ ปี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ โดย สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ได้ดำเนินกิจกรรมบริการทางวิชาการ ให้กับประชาชนในตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยการถ่ายทอดความรู้ ในโครงการ ภูมิปัญญาไทย สมุนไพรไล่ยุง และได้ดำเนินการต่อยอดแนวคิดเป็นโครงการปลูกตะไคร้หอม และแปรรูปเป็นสเปรย์หอมป้องกันยุง โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยพบว่าสมุนไพรตระกูลตะไคร้หลายชนิดสามารถนำมาใช้กำจัดยุงได้ เช่นการศึกษาของ Ansari and Razdan [1] ศึกษาน้ำมันหอมระเหย หลายชนิดในการป้องกันยุงจากพืชในกลุ่มของตะไคร้ (Lamon Glass) ได้แก่ C. Martinii Martinii var. Sofia (Palmarosa) คือหญ้าซึ่งเป็นพืชตระกูลเดียวกับ Lamon Glass, C. Citratus (ตะไคร้แกง) and C. Nardus (Citroneila) คือตะไคร้หอม ผลการวิจัยพบว่า น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรทั้งสามชนิดมีคุณสมบัติป้องกันยุงกัดได้

โรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุข การเกิดโรคไข้เลือดออก ตั้งแต่ พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบันรูปแบบการระบาด แบบปีเว้นปี หรือ ปีเว้นสองปี โดยการระบาด ปี 2553, 2556 และ 2558 พบผู้ป่วยมากถึง 116,947, 154,444 ราย และ 144,952 ราย ตามลำดับ โดยพบสูงสุดในเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน กลุ่มที่มีอัตราป่วยสูงที่สุด คือกลุ่มเด็กวัยเรียน (5 – 14 ปี) และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (15 – 24 ปี) อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก ปี 2561 ภาคใต้ อัตราป่วยสูงสุดเท่ากับ 27.64 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย 2,575 ราย รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง 23.41 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย 5,192 ราย ภาคเหนือ 9.04 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย 1,121 ราย และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อัตราป่วย 3.14 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วย 689 ราย ตามลำดับ จังหวัด นนทบุรี มีจำนวนประชากร 1,202,818 คน พบ ผู้ป่วยไข้เลือดออก 287 คน เสียชีวิต 1 คน อัตราป่วย 23. 86 ต่อแสนประชากร อัตราตาย 0.08 ต่อแสนประชากร อัตราป่วยตาย ร้อยละ 0.35 [2,p1-12) โดยที่ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 23 ธันวาคม 2560 พบผู้ป่วยไข้เลือดออก 8 ราย การพยากรณ์โรคไข้เลือดออกและการประเมินพื้นที่เสี่ยง มาตรการในการป้องกันควบคุม โรคไข้เลือดออก ปี 2562 พบว่า จังหวัดนนทบุรี เป็นพื้นที่ระดับความเสี่ยงสูง ซึ่งอำเภอบางกรวยเป็นพื้นที่ ระดับความเสี่ยงปานกลาง [3]

การควบคุมการระบาดของโรคที่มีอยู่เป็นพาหะ โดยใช้สารเคมี ได้แก่ ยาฆากันยุง ยาจุดกันยุง ใส่ทรายอะเบทในโอ่งน้ำ หรือแหล่งน้ำ ยาจืดพ่นยุง พ่นหมอกควัน เป็นต้น อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคเมื่อใช้ในปริมาณที่มากเกินไป แนวคิดการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออกครั้งนี้ เป็นการศึกษา การประเมินความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และ การนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ไปใช้เพื่อการป้องกันยุงของประชากร ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ของ บลูม (Benjamin S. Bloom [4]) หมายถึงการระลึกถึงกระบวนการ และรูปแบบของโครงการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความรู้อย่างชัดเจน มุ่งเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ อันเป็นกระบวนการเชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาพื้นฐานว่า มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ใน 3 ด้านคือ ด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ตามแนวคิดเรียกว่า Bloom's Taxonomy ร่วมกับ แนวคิดเจตคติ (Attitude) โดย Gibson ([5] อ้างถึงใน นนทรี สัจจาธรรม [6]) ให้ความหมายว่า เจตคติ คือตัวตัดสินพฤติกรรมของความรู้สึก

บวก หรือเชิงลบ เป็นสภาวะจิตใจที่พร้อมจะส่งผลกระทบต่อ การตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ ต่อ บุคคลอื่น ๆ ต่อวัตถุหรือสถานการณ์ โดยเจตคติสามารถเรียนรู้หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์ ดังที่ เบลกิน และสกายเดล (Belkin and Skydell อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย [7] กล่าวว่า เจตคติ เป็นแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองในทางที่พอใจหรือไม่พอใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมกับการศึกษา พฤติกรรมหรือ การปฏิบัติ (Practice) ซึ่งเป็นการกระทำของบุคคล ครอบคลุมเฉพาะสิ่งที่แสดงออก (Navid [8]) เช่นการนั่ง การยืน และการเคลื่อนไหว สอดคล้องกับ Rudma [9] กล่าวว่า พฤติกรรม (Behavior) หมายถึง ปฏิกริยาและกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกทางรูปธรรม นามธรรม ซึ่ง สังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัส วาจา และการกระทำ

โดยสรุป ความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) และการปฏิบัติ (Practice) คือพฤติกรรม การใช้สมุนไพรรักษาซึ่งเกิดจากการการเรียนรู้ ที่เน้นการจำเกิดความเข้าใจ มีการแปลความหมาย การ สรุปหรือการขยายความ การวิเคราะห์ รวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องนั้น ๆ และสังเคราะห์ โดย พิจารณาประเมินความรู้จากข้อเท็จจริง เกิดความรู้สึก และความคิดเห็น ต่อสิ่งนั้น เป็นพฤติกรรม ทางด้านจิตใจ เป็นตัวกำหนดการแสดงออก และบุคลิกภาพบางประการของบุคคล ในทางที่จะ ยอมรับ หรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลให้บุคคลเลือกปฏิบัติ ในรูปแบบต่าง ๆ จนส่งผลให้เกิดการกระทำในสิ่ง นั้น ๆ อาจเรียกว่า การยอมรับปฏิบัติ หรือการมีส่วนร่วมของบุคคลในการกระทำกิจกรรมนั้น ๆ [6] ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านสมุนไพร สร้าง อาชีพ และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการประเมินผล ความรู้ และ เจตคติของประชาชน ต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จาก ตะไคร้หอม ป้องกันไข้เลือดออก
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีวสังคม ต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ป้องกัน ไข้เลือดออก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้และเจตคติของประชาชนกับการใช้ผลิตภัณฑ์ จาก ตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัย เชิงพรรณนา โดยนำแนวคิดทฤษฎี ความรู้ เจตคติ และการ ปฏิบัติ นำมาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมของ ประชาชนตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษา คือ ประชาชน ที่อาศัยอยู่ใน ตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัด นนทบุรี จำนวน 2,769 คน[10] ดัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง จากเขตการปกครองส่วน ท้องถิ่น คือองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ประชากร 850 คน [11]

- 1.1 กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ ผู้สูงอายุ จำนวน 240 คน และ ผู้ปกครอง

นักเรียน โรงเรียนวัดบางขนุน ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 135 คน (เท่ากับ .จำนวน) นักเรียนปี 2560) ดำเนินกลุ่มตัวอย่าง โดยตารางสุ่มตัวอย่าง จำนวนประชากร 360 คน ได้ขนาดตัวอย่าง 186 คน เก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุ และผู้ปกครองนักเรียน ในจำนวนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 93 คน

1.2..กลุ่มให้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ คือกรรมการชุมชนตำบลบางขนุน จำนวน 8 คน ได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางขนุน กำนันตำบลบางขนุน ผู้ใหญ่บ้าน 3 คน และประธานอาสาสมัครอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และ ครูโรงเรียนวัดบางขนุน 2 คน รวม 8 คน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แบบสอบถาม การประเมินความรู้และเจตคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันใช้เลือดออกของประชาชน ตำบลบางขนุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี สร้างโดยผู้วิจัย ซึ่งประยุกต์จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ (Bloom's Taxonomy) ร่วมกับแนวคิดเจตคติ (Attitude) และการปฏิบัติ (Practice) ความรู้เรื่องโรคใช้เลือดออก ประโยชน์ของสมุนไพร และสมุนไพรป้องกันยุง ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (Index of Item Objective Congruence) วิเคราะห์ข้อคำถาม 43 ข้อ ผลการวิเคราะห์ ค่า IOC = 0.6 จำนวน 3 ข้อ ค่า IOC = 1.00 จำนวน 40 ข้อ แสดงว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งค่า IOC มากกว่า 0.5 [12]และนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบ (Pre - Test) กับกลุ่มประชาชน ตำบลบางขนุนกอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ภาพรวมทั้งฉบับ ค่าความเชื่อมั่น = 0.8697 ซึ่งมากกว่า 0.7 ตามเกณฑ์ของ George and Mallery [13]

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามผู้สูงอายุ โดยขอเข้าชี้แจงและเก็บข้อมูล ในวันที่ตรงกับการประชุมของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบางขนุน ซึ่งมีการประชุมทุกสองเดือน และ เก็บข้อมูลผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดบางขนุน ในวันที่ตรงกับการประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดบางขนุน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชน ตำบลบางขนุน จำนวน 8 คน โดยมีหนังสือเชิญ เข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนวัดบางขนุนและให้ข้อมูลสัมภาษณ์แบบกลุ่มสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้สถิติดังนี้

1.1 ความรู้ เกี่ยวกับ โรคใช้เลือดออก สมุนไพรที่ใช้ในการป้องกันยุง และประโยชน์ของตะไคร้หอม และการใช้ตะไคร้หอมป้องกันยุง ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของระดับความรู้

1.2 เจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันยุง และการใช้สมุนไพรป้องกันใช้เลือดออก ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของระดับการรับรู้

1.3 การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันใช้เลือดออกวิเคราะห์ความถี่ของการปฏิบัติ
ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางชีวสังคม กับการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมเพื่อ
ป้องกันยุง ใช้สถิติ Chi-Square

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ เจตคติ เกี่ยวกับประโยชน์ของตะไคร้หอม กับการใช้
ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมเพื่อป้องกันยุง ใช้สถิติ Pearson product moment correlation และการถดถอย
พหุ (Multiple Regression Analysis)

1.6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ข้อคิดเห็นต่อการสนับสนุนให้เป็น
แหล่งผลิตตะไคร้หอมเพื่อเป็นอาชีพเสริม และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ใช้คะแนนร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ข้อมูล เพศ อายุ ตำแหน่ง และความคิดเห็น
เกี่ยวกับความรู้ และประโยชน์ของตะไคร้หอม ความคิดเห็น และเจตคติ ต่อการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้
หอมป้องกันยุง ใช้คะแนนร้อยละ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยและพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันใช้เลือดออก และความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพร ป้องกันยุงของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรป้องกันยุง พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.85 มีความรู้
าษาชนะที่ใช้เก็บกักน้ำไว้ใช้ที่บ้านต้องมีฝาปิดเพื่อป้องกันมิให้ยุงวางไข่ เมื่อมีการระบาดของ
ใช้เลือดออก เจ้าหน้าที่จะดำเนินการกำจัดลูกน้ำยุงลาย โดยกำจัดแหล่งน้ำขัง และพ่นหมอกควันใน
หมู่บ้าน ร้อยละ 96.77 กลุ่มตัวอย่างมีความรู้โรดใช้เลือดออก เกิดจากยุงลายเป็นพาหนะของโรค
ร้อยละ 95.70 และรู้ว่าการป้องกันใช้เลือดออกที่เหมาะสมในปัจจุบัน คือการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์
ยุงลาย ร้อยละ 95.16 รู้ว่าผู้ป่วยใช้เลือดออกได้รับเชื้อไวรัสเดงกีเข้าสู่ร่างกายเมื่อถูกยุงลายกัด
ร้อยละ 94.09 ร้อยละ และร้อยละ 66.67 รู้ว่าปัจจุบันยังไม่มียาที่สามารถฆ่าเชื้อไวรัสจาก
ใช้เลือดออกได้

1.2 ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรป้องกันยุง พบว่ากลุ่มตัวอย่างรู้ว่าน้ำมันหอม
ระเหยจากตะไคร้หอม นำมาผลิตในรูปแบบสเปรย์หอมฉีดไล่ยุงร้อยละ 100 รู้ว่าตะไคร้หอมเป็น
วัชพืชรากที่นำมาสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหยเมื่อนำมาทาผิวสามารถป้องกันยุงกัดได้ร้อยละ 97.85 โดย
นำมาแปรรูป ในรูปแบบรูปหอม ก่อนกำยาน และถุงตะไคร้หอม ร้อยละ 97.32 รู้ว่าต้นตะไคร้หอม
เป็นสมุนไพรที่มีประสิทธิภาพในการไล่ยุง ร้อยละ 96.24 รู้ว่ามีการวิจัยที่สนับสนุนให้สมุนไพร
สามารถนำมาใช้ในการกำจัดยุงได้ ร้อยละ 95.70 โดยผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรจะช่วยลดการใช้
สารเคมีสังเคราะห์ ร้อยละ 94.62 รู้ว่าน้ำมันหอมระเหยมีสีเหลืองอ่อนกลิ่นหอมสดชื่นคล้าย
มะนาว ร้อยละ 94.09 และ ตะไคร้หอมสกัดเป็นยารักษาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ บรรเทาอาการ
ปวดและลดไข้ ร้อยละ 76.88

1.3 ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันใช้เลือดออก พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับสูง
ร้อยละ 54.84 คะแนนเฉลี่ย 6.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 รองลงมา ระดับกลาง ร้อยละ
39.5 คะแนนเฉลี่ย 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00

1.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรป้องกันยุง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ระดับสูง ร้อยละ 82.26 คะแนนเฉลี่ย 8.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 รองลงมา มีความรู้ระดับกลาง ร้อยละ 15.59 คะแนนเฉลี่ย 6.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48

1.5 ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออก และการใช้สมุนไพรป้องกันยุงพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ระดับสูง ร้อยละ 83.87 คะแนนเฉลี่ย 14.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 และระดับกลาง ร้อยละ 16.13 คะแนนเฉลี่ย 11.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88

2. เจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออก

2.1 เจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออก พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าสมุนไพรที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ในชุมชนได้ ร้อยละ 53.76 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 38.71 คะแนนเฉลี่ย 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 มีความเชื่อว่าสมุนไพรใกล้ตัวที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ คือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า ร้อยละ 52.69 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 40.86 คะแนนเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 ความเห็นต่อผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ในรูปแบบธูปหอม ก้อนกำยาน และถุงตะไคร้หอมเป็นสินค้าที่หาซื้อได้ง่าย ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 52.15 เห็นด้วยอย่างยิ่ง 41.94 คะแนนเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 การปลูกต้นตะไคร้หอม นอกจากปลูกในแปลงแล้ว สามารถนำมาตกแต่งเป็นสวนไม้ประดับ เพิ่มความสวยงามซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ร้อยละ 52.15 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 34.95 คะแนนเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 เห็นว่าการทำถุงตะไคร้หอมเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ ร้อยละ 52.15 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 41.4 คะแนนเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 การใช้ตะไคร้หอมเพื่อป้องกันยุง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เห็นด้วย ร้อยละ 51.08 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 39.25 คะแนนเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 น้ำมันหอมระเหยสกัดจากใบตะไคร้หอมนำมาทาผิวได้ เห็นด้วย ร้อยละ 50.54 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 41.40 คะแนนเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 เห็นว่าการนำถุงตะไคร้หอมแขวนไว้ตามมุมต่าง ๆ ในบ้านสามารถป้องกันยุง และแมลงไม่ให้มารบกวน เห็นด้วย ร้อยละ 49.46 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 41.94 คะแนนเฉลี่ย 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม สามารถสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน เห็นด้วย ร้อยละ 48.39 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 42.47 คะแนนเฉลี่ย 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 โดยเห็นว่าการปลูกต้นตะไคร้หอมไม่ต้องใช้ยาปราบศัตรูพืช เนื่องจากกลิ่นของตะไคร้หอมทำให้แมลงไม่มารบกวนเห็นด้วย ร้อยละ 47.85 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 40.32 คะแนนเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 และเชื่อว่าน้ำมันหอมระเหยจากตะไคร้หอมเมื่อนำมาแปรรูปเป็นสเปรย์หอม ใช้นิดไฉยได้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ร้อยละ 47.85 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 46.24 คะแนนเฉลี่ย 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 นอกจากนั้นเชื่อว่าการใช้สมุนไพรที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจะทำให้ชุมชนปลอดภัยจากสารพิษ เห็นด้วย ร้อยละ 46.77 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 42.47 คะแนนเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 และรู้สึกว่าการปลูกต้นตะไคร้หอม ไม่เป็นการยุ่งยากต่อการดูแล เห็นด้วย ร้อยละ 46.24 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 41.40 คะแนนเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.72

2.2 ระดับของเจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันยุง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันยุงในระดับปานกลาง ร้อยละ 50.54 คะแนนเฉลี่ย 56.50 ส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.42 และระดับสูง ร้อยละ 40.86 คะแนนเฉลี่ย 67.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.79

3. การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก

3.1 พฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม พบว่ากลุ่มตัวอย่างซื้อผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไว้ใช้ในบ้าน เป็นบางครั้ง ร้อยละ 55.91 ซื้อไว้ใช้เป็นประจำ ร้อยละ 27.96 คะแนนเฉลี่ย 2.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66 โดยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ และการใช้ตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก บางครั้ง ร้อยละ 55.38 เป็นประจำ ร้อยละ 22.04 คะแนนเฉลี่ย 1.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ใช้น้ำมันหอมระเหยจากตะไคร้หอมทาป้องกันยุง บางครั้ง ร้อยละ 53.23 เป็นประจำ ร้อยละ 36.56 คะแนนเฉลี่ย 2.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 กลุ่มตัวอย่างแนะนำบุคคลในบ้านให้ใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุง บางครั้ง ร้อยละ 52.15 เป็นประจำ ร้อยละ 27.96 คะแนนเฉลี่ย 2.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 ได้ใช้สเปรย์หอมฉีดในห้องเพื่อป้องกันยุง บางครั้ง ร้อยละ 51.08 เป็นประจำ 31.10 ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย 2.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 แนะนำประชาชนให้ใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุง บางครั้ง ร้อยละ 50.54 เป็นประจำ ร้อยละ 26.88 คะแนนเฉลี่ย 2.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70 และ ยินดีให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมโครงการปลูกตะไคร้หอมในชุมชน บางครั้ง ร้อยละ 49.46 เป็นประจำ ร้อยละ 40.32 คะแนนเฉลี่ย 2.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 การใช้น้ำมันตะไคร้หอมเมื่อมีอาการปวดเมื่อย หรือชาตามมือและเท้า เพื่อบรรเทาอาการ ใช้บางครั้ง ร้อยละ 48.92 เป็นประจำ ร้อยละ 31.72 คะแนนเฉลี่ย 2.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 หากมีแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมในชุมชนกลุ่มตัวอย่างยินดีจะเป็นผู้ดำเนินการผลิตเอง บางครั้ง ร้อยละ 45.16 เป็นประจำ ร้อยละ 35.48 คะแนนเฉลี่ย 2.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 และกลุ่มตัวอย่างนำถุงตะไคร้หอมวางในตู้เสื้อผ้าหรือแขวนมุมห้อง บางครั้ง ร้อยละ 44.62 ไม่เคย ร้อยละ 32.26 เป็นประจำ ร้อยละ 23.12 คะแนนเฉลี่ย 1.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 ให้คำแนะนำการทำถุงตะไคร้หอมกับเพื่อนบ้าน บางครั้ง ร้อยละ 41.40 ไม่เคย 35.48 เป็นประจำ ร้อยละ 23.12 คะแนนเฉลี่ย 1.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 และทำถุงตะไคร้หอมไว้ใช้เองเป็นบางครั้ง ร้อยละ 33.87 และเคยทำเป็นประจำ ร้อยละ 21.51 คะแนนเฉลี่ย 1.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 โดยปลูกต้นตะไคร้หอมไว้ในบริเวณ เป็นประจำเพียง ร้อยละ 31.18 บางครั้ง ร้อยละ 27.96 และไม่เคยปลูก ร้อยละ 40.86 คะแนนเฉลี่ย 1.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85

3.2 ระดับ หรือความถี่ของการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก พบว่าพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมเพื่อป้องกันไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการใช้ปานกลาง ร้อยละ 47.31 และใช้มาก กับใช้น้อย ร้อยละ 26.88 กับ 25.81 ตามลำดับ

4. ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางชีวะสังคม กับการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม เพื่อป้องกันยุง ดังนี้

1) เพศ พบว่า เพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้ ปานกลาง ร้อยละ 39.8 ใช้มาก ร้อยละ 23.1 เพศชายมีพฤติกรรมการใช้ปานกลาง ร้อยละ 7.5 และ ใช้มาก ร้อยละ 3.8 การทดสอบความสัมพันธ์ ทั้งเพศหญิง และเพศชาย พบว่ามีความสัมพันธ์ ต่อการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ไปใช้ในการป้องกันยุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=1.564$, $p < 0.05$)

2) อายุ พบว่า อายุ 60 ปี ขึ้นไป มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 26.9 และใช้มาก ร้อยละ 18.3 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 40 – 49 ปี ร้อยละ 10.2 ใช้มาก ร้อยละ 1.1 และ อายุ 30 -39 ปี เป็นกลุ่มที่ไม่มีการใช้ ร้อยละ 8.6 ใช้ปานกลาง ร้อยละ 4.8 และใช้มาก ร้อยละ 1.6 การทดสอบความสัมพันธ์พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์ต่อการ นำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไปใช้ในการป้องกันยุง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=35.499$, $p \square 0.05$)

3) สถานะภาพ ผู้ที่สมรสแล้ว มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 31.2 และ ใช้มาก ร้อยละ 21.0 รองลงมาคือ หม้าย มีพฤติกรรมการใช้ปานกลาง ร้อยละ 7.0 และใช้มาก ร้อยละ 3.8 การทดสอบความสัมพันธ์พบว่า สถานะภาพมีความสัมพันธ์ต่อการ นำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไปใช้ในการป้องกันยุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=4.978$, $p < 0.05$)

4) ระดับการศึกษา พบว่า ต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 21.5 และใช้มาก ร้อยละ 14.0 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา/ปวช. มีพฤติกรรมการใช้ปานกลาง ร้อยละ 12.4 และใช้มาก ร้อยละ 8.6 ระดับปริญญาตรี มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลาง ร้อยละ 6.5 ใช้มาก ร้อยละ 1.6 และใช้น้อย ร้อยละ 6.5 การทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการ นำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไปใช้ในการป้องกันยุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=9.909$, $p < 0.05$)

5) รายได้ (บาท/เดือน) พบว่า รายได้ 5000 – 9000 มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลาง มากที่สุด ร้อยละ 22.6 และใช้มาก ร้อยละ 18.3 รองลงมาคือ 10000 – 14000 มีพฤติกรรมการ ใช้ปานกลาง ร้อยละ 10.2 และใช้มาก ร้อยละ 4.3 ผู้มีรายได้ 20000 – 24000 เป็นกลุ่มที่มี พฤติกรรมการใช้ น้อยที่สุด การทดสอบความสัมพันธ์พบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์ต่อการ นำ ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไปใช้ในการป้องกันยุง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=17.967$, $p < 0.05$)

6) อาชีพพบว่า รับจ้างทั่วไป มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลาง ร้อยละ 11.3 และใช้มาก ร้อยละ 9.1 รองลงมาคือ อาชีพงานบ้าน มีพฤติกรรมการใช้ปานกลาง ร้อยละ 10.8 และใช้มาก ร้อยละ 9.7 อาชีพค้าขาย มีพฤติกรรมการใช้ ปานกลาง ร้อยละ 9.1 ใช้มาก 2.7 อาชีพประกอบธุรกิจเป็นกลุ่ม ที่มีพฤติกรรมการใช้ปานกลาง ร้อยละ 4.3 โดยไม่มีการใช้ในระดับใช้มาก การทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า อาชีพไม่มีความสัมพันธ์ต่อการ นำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไปใช้ในการป้องกันยุง อย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=34.891$, $p \square 0.05$)

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ เจตคติ เกี่ยวกับประโยชน์ของตะไคร้หอม ต่อ การใช้ ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมเพื่อป้องกันยุง พบว่าความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยุงใช้เลือดออก และประโยชน์ ของสมุนไพร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม $r = 0.012$ อย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ ด้านเจตคติของการใช้สมุนไพรป้องกันยุง กับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ป้องกันยุง พบความสัมพันธ์ทางบวก $r = 0.386$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ < 0.05

4.3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกตัวของ ความรู้ และเจตคติ เกี่ยวกับ ประโยชน์ของตะไคร้หอม กับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมเพื่อป้องกันยุง พบว่า เมื่อนำตัวแปรทั้ง ความรู้ และเจตคติมาพยากรณ์ การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุง สามารถพยากรณ์ ความรู้ เจตคติของครูส่งผลต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุง โดยมีค่า $r = 0.397$ ซึ่งสามารถ อธิบายการผันแปร การนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุงได้เท่ากับ ร้อยละ 15.7 ($r^2 = 0.157$) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรอิสระที่ สามารถพยากรณ์การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สมการที่ 2 เจตคติ (Beta = 0.469)

5. ความคิดเห็น ต่อการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม เพื่อป้องกัน ไข้เลือดออกของกรรมการชุมชน ตำบลบางขุน โดยสรุป ดังนี้

5.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เป็นชาย 3 คน หญิง 5 คนมีตำแหน่งเป็น กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 3 คน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำตำบล 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และ ครู 2 คน

5.2 การนำกลวิธีป้องกันไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลบางขุน เพื่อการต่อเนื่องและยั่งยืน และสืบสานการใช้ภูมิปัญญาไทย เนื่องจากตำบลบางขุน มีสภาพพื้นที่ ราบลุ่มและเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทุกบ้านเรือนควรให้ความร่วมมือในการป้องกันปัญหาจาก ไข้เลือดออก ตะไคร้หอมมีสรรพคุณในการป้องกันยุงกัด ดังนั้นควรรณรงค์ให้ทุกบ้านเรือนปลูก ตะไคร้หอม โดยเห็นว่ากลิ่นน้ำมันที่ระเหยออกมาทำให้ยุงและแมลงบินหนี สรรพคุณของน้ำมันสกัด จากตะไคร้หอมนำมาทาตัวจะป้องกันยุงได้ และสามารถนำมาแปรรูปได้หลายชนิด เช่น สเปรย์หอม รูปหอม ดังนั้นเพื่อให้ตำบลบางขุนปลอดภัยจากไข้เลือดออก ชุมชนควรมีส่วนร่วม ให้เกิดการ ต่อเนื่องและยั่งยืน และเพื่อสืบสานการใช้ภูมิปัญญาไทยด้วยการรณรงค์ให้ทุกบ้านปลูกต้นตะไคร้หอม ซึ่งผู้ใหญ่บ้านของตำบลบางขุน ได้ปลูกที่บ้านเป็นตัวอย่างอยู่แล้ว และยินดีแจกจ่ายให้ผู้ที่ต้องการ นำไปปลูกที่บ้าน ในส่วนของสถานที่ราชการในตำบลบางขุน ได้มีการปลูกต้นตะไคร้หอมเช่นกัน คือ โรงเรียนวัดบางขุน องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุน และ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาง ขุน ซึ่งในโอกาสต่อไปทางวัดบางขุนยินดีจะเป็นแหล่งปลูกต้นตะไคร้หอมเนื่องจากทางวัดยังมี บริเวณที่ใช้เพาะปลูกได้

5.3 ด้านความคิดเห็นต่อประโยชน์ของตะไคร้หอม ในการป้องกันไข้เลือดออก โดย ความคิดเห็นของกลุ่มเกี่ยวกับการนำต้นตะไคร้หอมไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันไข้เลือด ซึ่งกลุ่มเห็น ว่า สามารถใช้ไล่แมลง ป้องกันยุง การปลูกต้นตะไคร้หอมไม่ต้องใช้ยาปราบศัตรูพืช เนื่องจากกลิ่น ของตะไคร้หอมทำให้แมลงไม่มารบกวน นอกจากนั้น ผลิตภัณฑ์ จากตะไคร้หอม นำมาสกัดเป็นสเปรย์ หอมไล่ยุง ก้อนกำยาน และถุงตะไคร้หอม ดับกลิ่นในห้องนอน

5.4 ความคิดเห็นต่อสรรพคุณของตะไคร้หอม เห็นว่าใช้ประกอบอาหาร ประดับ แต่ง กลิ่นในอาหาร และทำเครื่องดื่มแล้ว ตะไคร้หอมยังถูกนำไปใช้ใน อุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น สบู่ เครื่องสำอาง และน้ำมันหอมระเหย ซึ่งไม่มีสารตกค้าง นำมาสกัดเป็นยารักษา โดยมีความเชื่อว่า สารเคมีในตะไคร้หอม ช่วยลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ บรรเทาอาการปวดและลดไข้ ประยุกต์เป็นยา

ข้ามในลำไส้ ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนของเลือดในระหว่างมีประจำเดือน และเป็นส่วนผสมในสารที่ช่วยไต่ยงได้ เป็นต้น

5.5 ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำบลบางขุนโดยชมรมผู้สูงอายุมีบทบาทสำคัญที่สามารถนำตะไคร้หอมมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ง่าย ๆ เช่นการทำสเปรย์หอมไต่ยง น้ำมันหอมระเหย และถุงตะไคร้หอมดับกลิ่นในห้องนอน เป็นต้น ซึ่งทำได้ง่ายและไม่ยุ่งยาก ควรสนับสนุนให้ทุกบ้านสามารถทำเองได้ และหากผลิตได้เป็นจำนวนมากก็นำมาวางจำหน่ายที่ศูนย์ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบางขุน เป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

5.6 ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการปลูกตะไคร้หอม ซึ่งการนำสมุนไพรพื้นบ้านมาใช้ นอกจากจะเป็นการช่วยลดปัญหาเรื่องไข้เลือดออกแล้ว ยังทำให้ชุมชนตระหนักและเห็นคุณค่าของสมุนไพรใกล้ตัวที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ทั้งยังปลอดภัยจากสารพิษ และปลอดภัยจากยาฆ่าแมลง จะสามารถเป็นแหล่งผลิตสร้างอาชีพเสริมให้กับชุมชนได้ในโอกาสต่อไป โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตอำเภอบางกรวยจะให้การสนับสนุนต้นตะไคร้หอมให้กับชุมชนให้นำไปปลูก และสนับสนุนให้เป็นแหล่งในการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมดังกล่าว

5.7 ต้นตะไคร้หอม นอกจากปลูกในแปลงแล้ว หากมีพื้นที่จำกัด สามารถนำมาตกแต่งเป็นสวนไม้ประดับ เพิ่มความสวยงาม และยังประโยชน์ในการไล่แมลง โดยเฉพาะ สำหรับโรงเรียนวัดบางขุน ทางโรงเรียนให้การสนับสนุน และเห็นความสำคัญ โดยบูรณาการในการเรียนการสอนวิชาการงานอาชีพ และเป็นต้นแบบในการปลูกตะไคร้หอมในกระถาง แต่งเป็นไม้ดอกไม้ประดับเพิ่มความสวยงาม ให้กับสถานที่

5.8 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการสนับสนุนให้ตำบลบางขุนปลูกต้นตะไคร้หอมและเป็นแหล่งผลิตต้นตะไคร้หอมเป็นอาชีพ ซึ่งคณะกรรมการชุมชนทุกคนเห็นด้วยที่จะให้ตำบลบางขุน เป็นแหล่งปลูกต้นตะไคร้หอมเพื่อเสริมอาชีพ และเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยกรรมการทุกคนยินดีให้ความร่วมมือ และอยากให้ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

1. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ในการป้องกันไข้เลือดออก ระหว่าง ร้อยละ 94.09 - 97.85 โดยรู้ว่าการปิดฝาภาชนะที่ใส่เก็บกักน้ำเพื่อป้องกันมิให้ยุงวางไข่ในน้ำ เมื่อเกิดการระบาดของไข้เลือดออก เจ้าหน้าที่จะดำเนินการกำจัดลูกน้ำยุงลาย โดยกำจัดแหล่งน้ำขัง และพ่นหมอกควันในหมู่บ้าน รู้ว่าโรคไข้เลือดออกเกิดจากยุงลายเป็นพาหะของโรค การป้องกันไข้เลือดออกที่เหมาะสมในปัจจุบัน คือการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายให้ลดจำนวนลง การที่คนป่วยเป็นไข้เลือดออกเนื่องจากได้รับเชื้อไวรัสเข้าสู่ร่างกาย ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออกส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับสูง ร้อยละ 54.84 คะแนนเฉลี่ย 6.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 รองลงมา ระดับกลาง ร้อยละ 39.5 คะแนนเฉลี่ย 5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.00 สามารถอธิบายได้ว่า ตำบลบางขุนมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝนทุกปี ประชาชนจึงได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบ รวมทั้งได้รับการเผยแพร่ความรู้จากการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จึงให้ความสนใจกับสาเหตุของการเกิดโรคไข้เลือดออกและ

การป้องกัน สอดคล้องกับการศึกษาของปรีดาศักดิ์ หนูแก้ว และคณะ [14] เรื่อง พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย พบว่าความรู้ในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ระดับดีร้อยละ 97.00 สอดคล้องกับการศึกษาของ ภูรินทร์ สีกุด และ คณะ [7] เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของผู้นำชุมชนอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 39.50 ระดับปานกลาง ร้อยละ 34.56 สอดคล้องกับการศึกษาของชมพูนุช อินทศรี และคณะ [15] เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในชุมชนบ้านคลองบางนา ตำบลศีร์ษะจรเข้ชั้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับ โรคไข้เลือดออกในระดับดี ร้อยละ 56.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 35.7

2.ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรป้องกันไข้เลือดออก

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 94 - 100 รู้ว่าตะไคร้เป็นสมุนไพรที่นำมาแปรรูปเป็นน้ำมันหอมระเหยนำมาทาผิวป้องกันยุงกัดได้ และ สเปรย์หอมฉีดไล่ยุง แปรรูปเป็นรูปหอม ก้อนกำยาน และถุงตะไคร้หอม มีประสิทธิภาพในการไล่ยุง ดังนั้นจึงอธิบายได้ว่าสมุนไพรหลายชนิดสามารถนำมาใช้ในการกำจัดยุงได้ การนำสมุนไพรมาผลิต เป็นสมุนไพรไล่ยุง จะช่วยลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรป้องกันยุงพบว่า ส่วนใหญ่ ระดับสูงร้อยละ 82.26 คะแนนเฉลี่ย 8.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 รองลงมา ระดับกลาง ร้อยละ 15.59 คะแนนเฉลี่ย 6.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 สอดคล้องกับการศึกษาของ สุนีย์ จันทรสกลว และคณะ [16] ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไล่ยุงจากน้ำมันตะไคร้ต้น พบว่ามีน้ำมันหอมระเหยในปริมาณสูง มีกลิ่นที่ผสมผสานของตะไคร้และมะนาว จึงสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ไล่ยุงได้ ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออก และการใช้สมุนไพรป้องกันยุงพบว่า ระดับความรู้ส่วนใหญ่ ระดับสูง ร้อยละ 83.87 คะแนนเฉลี่ย 14.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 และระดับกลาง ร้อยละ 16.13 คะแนนเฉลี่ย 11.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88

3.เจตคติของประชาชนต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก

พบว่ามีเจตคติที่ดีต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุง ในระดับเห็นด้วย และเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งอธิบายได้ว่า สมุนไพรที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชุมชนได้ เชื่อว่าสมุนไพรใกล้ตัวที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ คือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม ในรูปแบบรูปหอม ก้อนกำยาน และถุงตะไคร้หอมเป็นสินค้าที่หาซื้อได้ง่าย การปลูกต้นตะไคร้หอม สามารถนำมาตกแต่งเป็นสวนไม้ประดับ เพิ่มความสวยงาม และไม่ยุ่งยากต่อการดูแล ถุงตะไคร้หอมสามารถทำเองได้และช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การนำถุงตะไคร้หอมแขวนไว้ตามมุมต่าง ๆ สามารถป้องกันยุง และแมลงไม่ให้มารบกวน ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยเห็นว่าการปลูกตะไคร้หอมไม่ต้องใช้ยาปราบศัตรูพืช เนื่องจากกลิ่นของตะไคร้หอมทำให้แมลงไม่มารบกวน และเชื่อว่าน้ำมันหอมระเหยจากตะไคร้หอมนำมาทาผิวได้ เป็นสเปรย์หอมใช้ฉีดไล่ยุง เชื่อว่าการใช้สมุนไพรที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจะทำให้ชุมชนปลอดภัยจากสารพิษ สอดคล้องกับการศึกษาของกฤษฎา ดงคุณากรกุล [17] เรื่องการวิจัยตลาดเพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคสำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงรูปแบบใหม่ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการป้องกันยุงเป็นสำคัญ และมีความสนใจผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงที่

ใช้สารสกัดจากธรรมชาติ โดยเห็นว่า “สเปรย์ฉีดผักกันยุง” เป็น ผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงรูปแบบใหม่ ระดับของเจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันยุงเลือกตอบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการใช้สมุนไพรป้องกันยุงเลือกตอบในระดับปานกลาง ร้อยละ 50.54 คะแนนเฉลี่ย 56.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.42 และระดับสูง ร้อยละ 40.86 คะแนนเฉลี่ย 67.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.79 ซึ่งนับว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติไปในทางที่ดี ต่อการใช้สมุนไพรป้องกันยุงเลือกตอบ

4.การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุงเลือกตอบ

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไว้ใช้ในบ้าน เป็นบางครั้ง ร้อยละ 55.91 และซื้อไว้ใช้เป็นประจำ ร้อยละ 27.96 มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ และการใช้ ตะไคร้หอมป้องกันยุงเลือกตอบ มีการใช้น้ำมันหอมระเหยจากตะไคร้หอมทาป้องกันยุง โดย ใช้เป็นบางครั้ง ร้อยละ 53.26 และใช้เป็นประจำร้อยละ 36.56 เช่นเดียวกับการใช้สเปรย์หอมป้องกันยุงพบว่า ใช้เป็นบางครั้ง ร้อยละ 51.08 และใช้เป็นประจำร้อยละ 31.10 สอดคล้องกับการศึกษาของ สุนีย์ จันทรสกา และคณะ [16] เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไล่ยุงจากน้ำมันตะไคร้ต้น พบว่ามีน้ำมันหอมระเหยในปริมาณสูง มีกลิ่นที่ผสมผสานของตะไคร้และมะนาว จึงสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ไล่ยุงได้ โดยเฉพาะพืชที่มีน้ำมันหอมระเหยเป็นองค์ประกอบ เช่น ตะไคร้หอม เปลือกส้ม และยูคาลิปตัส เป็นต้น และได้แนะนำประชาชนให้ใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุงเลือกตอบ โดย ยินดีให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมโครงการปลูกตะไคร้หอมในชุมชน บางครั้ง ร้อยละ 49.46 เป็นประจำ ร้อยละ 40.32 โดยใช้น้ำมันตะไคร้หอมเมื่อมีอาการปวดเมื่อย หรือชาตามมือและเท้าเพื่อบรรเทาอาการใช้บางครั้ง ร้อยละ 48.92 เป็นประจำ ร้อยละ 31.72 แตกต่างจากการศึกษาของ สมเกียรติยศ วรเดช และ คณะ [18] เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการใช้สมุนไพร ในการดูแลตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง และพบว่า อสม. ประจำหมู่บ้าน ใช้สมุนไพร ในการดูแลตนเองในระดับสูง (ร้อยละ 67.3) มีการปลูกพืชสมุนไพรหลายชนิดเกือบทุกบ้าน และใช้สมุนไพรเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นของตนเอง ด้านการสนับสนุนให้มีการปลูกต้นตะไคร้หอมในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 45.16 ยินดีจะเป็นผู้ดำเนินการผลิตเองเป็นบางครั้ง และ เป็นประจำ ร้อยละ 35.48 ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง มีการปลูกตะไคร้หอมเป็นประจำเพียง ร้อยละ 31.18 และไม่เคยปลูก ร้อยละ 40.86

ระดับความถี่ของการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุงเลือกตอบ พบว่าพฤติกรรมการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ใช้ปานกลาง ร้อยละ 47.31 เนื่องจากยังไม่เป็นที่นิยม อาจเนื่องจากไม่มีวางขายอย่างแพร่หลาย การหาซื้อไม่สะดวก ดังนั้นการใช้จึงไม่สม่ำเสมอ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุนีย์ จันทรสกา [16] ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไล่ยุงจากน้ำมันตะไคร้ต้น ซึ่งเป็นโครงการศูนย์วิจัยสมุนไพรภาคเหนือ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติที่มีจำหน่ายในท้องตลาด ในบางครั้งขนาดที่ใช้ ที่เหมาะสมยังขาดข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ทำให้ผู้ใช้ขาดความเชื่อมั่น

5. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกัน ไข้เลือดออก พบความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=35.499$, $p < 0.05$) เนื่องจากกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ ระหว่าง 40 – 60 ขึ้นไป ซึ่งมีวุฒิภาวะในการรับผิดชอบ และตัดสินใจ กิจกรรมต่าง ๆ ภายในครอบครัว เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของสมุนไพร ได้ศึกษาข้อดี และ ข้อเสีย จึงตัดสินใจยอมรับปฏิบัติ หรือการมีส่วนร่วมที่จะใช้ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในการป้องกันยุง

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไปใช้ในการ ป้องกันยุง พบว่า มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=34.891$, $p < 0.05$) เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพที่มีรายได้ประจำ จึงส่งผลต่อการตัดสินใจ ซื้อผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมไป ใช้ในครอบครัว

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันไข้เลือดออก และความรู้ เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรป้องกันยุง กับการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก พบว่า ความสัมพันธ์ทางบวก $r= 0.012$ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติของการใช้สมุนไพรป้องกันยุง กับการใช้ผลิตภัณฑ์ จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก ในทางบวก $r= 0.386$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < 0.05

5.5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของ ความรู้ เจตคติ เกี่ยวกับประโยชน์ของตะไคร้ หอม กับการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก พบว่า เมื่อนำตัวแปรความรู้ และเจตคติ มาพยากรณ์ การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันยุง สามารถพยากรณ์ ความรู้ เจตคติของครู ส่งผลต่อการใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออก ค่า $r= 0.397$ ซึ่ง สามารถอธิบายการผัน แปร การนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมป้องกันไข้เลือดออกเท่ากับ ร้อยละ 15.7 ($r^2= 0.157$) และเมื่อ พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถ พยากรณ์การใช้ผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สมการที่ 2 เจตคติ (Beta= 0.469)

6. ความคิดเห็น ต่อการนำผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม เพื่อป้องกัน ไข้เลือดออกของกรรมการชุมชน ตำบลบางขุน

เห็นว่าการป้องกันไข้เลือดออกโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสืบสานการใช้ภูมิ ปัญญาไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตะไคร้หอมสามารถใช้ไล่แมลง ป้องกันยุง และป้องกัน ไข้เลือดออก การปลูกตะไคร้หอมไม่ต้องใช้ยาปราบศัตรูพืช กลิ่นของตะไคร้หอมทำให้แมลงไม่มา รบกวน ตะไคร้หอมนำมาสกัดเป็นสเปรย์หอมไล่ยุง ก้อนกำยาน กุ้งตะไคร้หอม ใช้ดับกลิ่นในห้องนอน ประกอบอาหาร ประดับกลิ่นในอาหาร และทำเครื่องดื่ม และใช้เป็นผลิตภัณฑ์ความงาม เช่น สบู่ เครื่องสำอาง และน้ำมันหอมระเหย ซึ่งไม่มีสารตกค้าง สอดคล้องกับการศึกษาของกฤษฎา คง คุณากรกุล [17] ศึกษาการวิจัยตลาดเพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคสำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ป้องกัน ยุงรูปแบบใหม่ พบว่า ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของ ผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงที่ใช้สาร สกัดจากธรรมชาติ 100% ในการป้องกันยุงเป็นสำคัญ โดยเห็นว่าสารเคมีสังเคราะห์มีอันตรายต่อ

การปนเปื้อนเข้าสู่ร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ สุนีย์ จันทรสกา และคณะ [16] เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไล่ยุงจากน้ำมันตะไคร้ต้น ใบโครงการศูนย์วิจัยสมุนไพรภาคเหนือ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบข้อดีของตะไคร้หอม คือ โอกาสที่จะเกิดการดื้อยาน้อยกว่าสารสังเคราะห์ที่เป็นตัวยาเดี่ยว การใช้สารจากธรรมชาติหลาย ๆ ชนิดเป็นที่ยอมรับถึงความปลอดภัย ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า น้ำมันตะไคร้ต้นที่เป็นผลผลิตในประเทศไทย สามารถให้ผลในการป้องกันยุงกัดได้

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า

7.1 การเข้าไปดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากประชาชน ทั้งชมรมผู้สูงอายุ และผู้ปกครองนักเรียน แม้ว่าผลของการประเมินการใช้ผลิตภัณฑ์ตะไคร้หอมยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่สูงนัก เนื่องจากหาซื้อยากจึงเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงผลิตภัณฑ์จากตะไคร้หอม

7.2 ความคิดเห็นของกรรมการชุมชน เห็นว่าชมรมผู้สูงอายุมีบทบาทสำคัญที่สามารถนำตะไคร้หอมมาแปรรูปเป็นผลผลิตง่าย ๆ เช่นการทำสเปรย์หอมไล่ยุง น้ำมันหอมระเหย และถุงตะไคร้หอม โดยสนับสนุนให้ทุกบ้านทำใช้เอง หากผลิตได้เป็นจำนวนมากก็นำมาวางจำหน่ายที่ศูนย์ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลบางขุน เป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการปลูกตะไคร้หอม ซึ่งเป็นการช่วยลดปัญหาเรื่องไข้เลือดออกแล้ว ยังทำให้ชุมชนตระหนักและเห็นคุณค่าของสมุนไพรใกล้ตัวที่เป็นผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ทั้งยังปลอดภัยจากสารพิษ

3. ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ข้อคิดเห็นในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรเผยแพร่ความรู้เรื่องประโยชน์ของสมุนไพร และการใช้สมุนไพรป้องกัน ไข้เลือดออกให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อสืบสานภูมิปัญญาไทย

2. ควรมีการสนับสนุนให้ประชาชน ปลูกต้นตะไคร้หอมอย่างจริงจังโดยมีหน่วยงานของ รัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และ เกษตรกรรมไทย เป็นแกนกลาง จัดทำ แผนการรณรงค์ปลูกตะไคร้หอม โดย สร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่าย เช่น กรรมการหมู่บ้าน อสม. ชมรมผู้สูงอายุ และกลุ่มแม่บ้าน เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเกิดความตระหนัก

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยความรู้ เจตคติ ต่อการใช้สมุนไพร และสมุนไพรป้องกันยุงในกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มข้าราชการ และกลุ่ม พนักงานในโรงงาน

2. ควรศึกษาวิจัยการใช้สมุนไพรป้องกันยุง โดย ประยุกต์ทฤษฎีความรู้ทางสุขภาพด้านสมุนไพร ในกลุ่มผู้ดูแลสุขภาพ เช่น พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข และผู้ช่วยเหลือแพทย์ เป็นต้น

3.ควรศึกษาวิจัยประเมินผล การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร ในชุมชน วัด และโรงเรียน

References

- [1] M.A. Ansari, and R.K. Razdan, "Relative efficacy of various oils in repelling mosquitoes," *Indian Journal of Malariology*, vol.32, no.3, pp.104-111, 1995
- 2 "Dengue fever situation in Thailand 2013-2018, data from Disease Surveillance Reporting System 506," Bureau of Epidemiology, 2018
- [3] "Report on the prognosis of dengue hemorrhagic fever in 2019," Department of Disease Control, Ministry of Public Health, 2018
- [4] Aksorn Sawadee, "Knowledge, understanding and awareness of environmental conservation among high school students : a case study in Bangkok district, Bangkok," Master of Arts Program in Social Development, Faculty of Social Development., National Institute of Development Administration, 1999
- [5] James L Gibson, M. John M Ivancevich, and James H. Donnelly, *Organization: Behavior, Structure. Process.* 10th ed. Boston: McGraw-Hill, 2000
- [6] Nonsi Sajjatham, *Public Health Behavioral Sciences*. Nonthaburi: Jatuphon Design, 2014
- [7] Jutharat Uaamnuy, *Social Psychology*. Bangkok: Active Print, 2006
- [8] J.S. Navid, *An Introduction to Psychology*. 4th ed. Connection: WADSWORTH CENGAGE Learning, 2012
- [9] L. Rudman, *Implicit Measures for Social and Personality Psychology*. London: SAGE, 2011
- [10] Thailand Data Center, 2016
- [11] Registration Statistics System, 2016
- [12] Sin Panpinit, *Social science research techniques*. 3rd ed Bangkok: Wittayapat, 2008
- [13] D. George, and P. Mallery, *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference 11.0 update .4ed*. Boston: Allyn & Bacon, 2003
- [14] Preedasak Nukaew, Wittaya Phongphaew, and Kirati Suaysomreap, "Dengue prevention behaviors of people in Chaiyaphon sub-district, Bueng Kan district Nong Khai province," *Journal of the Office of Disease Prevention and Control* 6, Khon Kaen, vol.18, pp.47-55, Feb-May 2011
- [15] Chomphunuch Inthasri, Pakjira Sarawong, Anothai Pattananonkiat, and Duangjai Iamjoi, "Factors related to dengue fever prevention among people in Ban Khlong Bang Na community Hua Thake, Sub-district, Bang Sao Thong District, Samut Prakan Province," *Journal of Techno College Huachiew Chalermprakiet University*, vol. 3, pp. 43-51, Jan-Jun. 2017
- [16] Sunee Chansakaow et al, "Research project for product development of mosquito repellent from lemongrass oil Northern Herb," Research Center Faculty of Pharmacy, Chiang Mai University, 2012
- [17] Krisada Kongkunakornkul, "Market research to study consumer behavior for the development of new anti-mosquito products," Office of Academic Resources, Chulalongkorn University, 2015 [Online]. Available: <https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=b2123632> [Accessed : May. 10, 2019].

[18]Somkiatynos Woradej ,Punyapat Chaimel, Renu Salae, and Yuwadee Kongmee,“Factors related to herbal use behavior in self-care of village volunteers, Kong Ra District, Phatthalung Province,” *Journal of Public Health*, vol.24, no. 1 ,pp. 50-59,2015